

Állati jó helyek – Kisállatbarát szálláshelyek a Balatonnál és a kedvencekkel pihenni vágyók tapasztalatai

Kutatásunkban állatbarát szálláshelyeket vizsgáltunk a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben strukturált interjúk segítségével. Annak jártunk utána, hogy a szálláshelyek milyen szolgáltatásokat tudnak biztosítani a kisállattal érkező vendégek igényeinek kielégítésére és milyen elvárásokat támasztanak a társállattal érkező vendégekkel szemben. Vizsgálatunk második felében online kérdőíves lekérdés segítségével szólítottuk meg az állattartókat, érdeklődve pihenésük során szerzett tapasztalataikról és felmerülő igényeikről. Továbbá azt vettük górcső alá, hogy milyen előnyökkel, esetleges nehézségekkel jár a kedvencekkel való utazás, milyen szolgáltatás fejlesztésre van szükség annak érdekében, hogy az utazás kényelmes és élményekkel teli legyen.

Eredményeink azt igazolták, hogy az állatbarát turizmus még gyerekcipőben jár Magyarországon és sokkal elmaradottabb a többi nyugati országhoz képest, de jó irányba halad a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben. Egyre több szállásadó nyit az állattal érkező utazók felé, ugyanakkor a vendégeknek is nagy szerepe van abban, hogy előre lendítsék a turizmusnak ezt az új típusát. A kulturált együttéléshez (és a nyaraláshoz is) hozzátartozik, hogy a társállatok szocializáltak és jól neveltek legyenek.

Bevezetés

A vizsgált téma szakirodalmi beágyazottsága

Kutatásunk fókuszában a kisállattartók, illetve az őket kiszolgáló képes szolgáltatók (pl.: szálláshelyek, vendéglátóhelyek, üzletek, strandok, állatorvosok, kutyafuttatók stb.) állnak. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet is nyitni kezdett a társállattal érkező vendégek felé, felismerve az állatokkal való közös pihenésben rejlő lehetőségeket. Vizsgálataink kezdetén a nemzetközi és hazai szakirodalmat foglaltuk csokorba a kisállattartók igényeire koncentrálván.

A taxi2airport.com egy listát állított össze aszerint, hogy hány kutyabarát szálloda van az Európai Unióban. A lista élén 18 176 hotelrel Olaszország áll, messze leahagyva a többieket. A második helyre Oroszország került (10 831 hotel), a harmadikra pedig Lengyelország (8 521). Hazai kutyabarát szállodáink száma 2 399, és közülük 17 kapott ötszillagos minősítést (turizmus.com 2020).

Az UNWTO (World Tourism Organization) 2019-es felhívásában kiemelten kezelik a mindenki számára hozzáférhető turizmus kérdését a speciális igényű embereket és a házi kedvencekkel, társállattal érkezőket (UNWTO 2019). Ezzel szemben akadnak turisták, akik az éttermek nyílt teraszán sem szívesen fogyasztanak, amennyiben a közeli asztalnál kisállattal érkező vendégek ülnek. Ez többek között félelemből, bizonyos fajta állatok esetén sztereotípiákból ered, más esetben egészségtelennek tartják, esetleg allergiások az állatszörre.

Néhány külföldi kutatási eredmény jelentős különbséget tárt fel a kutyatulajdonosok háziállatokkal való utazási vágya és a tényleges megvalósítása között, amelyek olykor messze állnak egymástól (CARR - COHEN 2009). Ez úgy tűnik, hogy további potenciális rést jelentene a piacon, amelyet még ki lehet használni. A nemzetközi szakirodalom is alátámasztja (ANDERSON ET AL. 1992; BECK ÉS KATCHER 2003;

O'CONNOR 2013; CARR ÉS COHEN 2009), hogy pozitív kapcsolat mutatható ki az egészségfejlesztés, lelki egészségmegőrzése és az állattartás között. A háziállatok fontos szerepet játszanak a fizikai egészség előmozdításában, valamint a szorongás, magány és depresszió enyhítésében is (FRIEDMANN 1990; MCCUNE ET AL. 2014; FRIEDMAN 2013).

A kedvtelésből tartott állatok közül az egyik legnépszerűbb a kutya, amelyet ragaszkodása, ember-centrikussága és intelligenciája miatt sokan tartanak (MIKLÓSI 2016). Kötődünk hozzájuk, befolyásolják a napi ritmusunkat, rendszert visznek az életünkbe. Egy jól szocializált, megfelelően nevelt, képzett kutyával/kezdencsel élmény a nyaralás (HONARI 2014).

Az állatbarát turizmus mind a Balaton térségében, mind pedig országosan egyre nagyobb jelentőséggel bír. Nemcsak turisztikai bevételeket eredményez, hanem növeli a települések népszerűségét, elismertségét. (TURIZMUSONLINE.HU, 2015; LŐRINCZ-SULYOK 2017). Az 1. táblázatban szemléltetjük, hogy az 2016 júliusában életbe lépett tanúsító védjegy eredményeképpen, milyen előírások vonatkoznak a kisállatbarát szálláshelyekre és vendéglátó üzletekre. A "Kutyabarát hely" védjegy a MateWorks Kft. által létrehozott és működtetett tanúsító védjegy, amelynek alapvető célja, hogy – összhangban az egyes szál-

láshelyek működtetéséről szóló 239/2009. Korm. rendeletben foglaltakkal, vendéglátóhelyek esetén a NÉBIH idevonatkozó jogszabályaival – garanciát nyújtson a szálláshelyek és vendéglátóhelyek kutyabarát hely jellegéről. A védjegy tanúsítja, hogy az adott hely valóban kutyabarát, és szolgáltatások minősítése előre meghatározott. A védjegy kapcsán az állatbarát helyek tulajdonosai, vezetői egy megbízható szakmai iránymutatást, tájékoztatást kapnak, hogyan válhatnak hivatalosan, minden hazai szabálynak megfelelő kutyabarát helyé.

A növekvő számú kutyabarát szálláshelyek egyúttal egy nagyon fontos ügy mellé állnak, hiszen a felelős állattartás népszerűsítésében vesznek részt (KUTYABARAT.HU; HALASSY 2013)

A kutatás célja, módszerei és helyszíne

A felmérés első felében – a kínálati oldalt vizsgálva - állatbarát szálláshelyeket kerestünk egy feltáró jellegű kérdéssor/strukturált interjú lefolytatásának szándékával. Az alapsokaságként szolgáló BKÜ területén elhelyezkedő szálláshelyeket a booking.hu honlapjáról, a kutyabarát.hu oldalról, és a balatoni települések honlapjairól gyűjtöttük ki. A megkeresésünkre ezek alig ötöde vállalta az interjút, melynek során 19 értékelhető választ kaptunk a kínálati oldalról. A 26 kérdés-

1. táblázat: Kisállatbarát helyszínekre vonatkozó előírások

Állatbarát szálláshelyek minősítéséhez szükséges minimum követelmények	Állatbarát vendéglátóhelyekre és üzletekre vonatkozó minimum követelmények
A szálláshelynek rendelkeznie kell minimum 2 szobával kisállattal érkezők számára	Állandóan kihelyezett, vagy egyszer használatos itatóedény elhelyezése és friss víz biztosítása
Közlekedőfolyosói legyenek a kisállattal is megközelíthetőek	A kisállat nem léphet be gazdasági területre. A gazdasági területet matricával vagy egyéb felirattal jelölni kell.
Takarítási rendje fázisra és gyakoriságra vonatkozóan	Kisállatok kizárólag a vendégtérben tartózkodhatnak
Külön erre a célra kijelölt takarítóeszközökkel, valamint egy megbízott, oktatásban részesült dolgozóval rendelkezni kell	
Fel kell tüntetni, hogy állatbarát hely jól látható helyen és azt is, hogy milyen méretű állattal látogatható	
Tájékoztató jellegű házirend kialakítása, melyet az előtérben kell elhelyezni.	

Forrás: saját szerkesztés kutyabaratabalon.hu adatai alapján, 2020

ből álló strukturált interjúk segítségével annak jártunk utána, hogy a Balaton Kiemelt Üdülő-körzetben mennyire fejlett a kisállat turizmus, az állatbarát szálláshelyek milyen elvárásokat támasztanak a társállattal érkező vendégekkel szemben, és ehhez milyen szolgáltatásokat tudnak biztosítani.

Empirikus vizsgálatunkban egy kereslet oldali kérdőíves lekérdezés segítségével szólítottunk meg 253 fő állattartót, közösségi médiafelületen (Kutyabarát balatoni csoportokon belül). A válaszadás önkéntes volt és anonim módon zajlott 2019 augusztus és szeptember hónapokban. Kérdőívünkkel arra kerestük a választ, hogy melyek az igényeik és a tapasztalataik pihenésük során és milyen előnyökkel, esetleges nehézségekkel jár a kedvencükkel való utazás.

Kisállatbarát szálláshelyeken készített interjúk eredményei

A szállásadóknak készült interjúk keretében a megkeresettek közt különböző típusú szállások fordultak elő: 1-2 csillagos szálloda (1), 3-4 csillagos szálloda (4), panzió (4), üdülőház (4), kemping (1), apartman (3), magánszállás (1) és vendégház (1). Az interjúalanyok szerint a kisállat tulajdonosok szívesebben választották azokat a településeket, ahol állatbarát futtató és strand is található (pl.: Fonyódi Kutyás Fürdőhely, Balatonföldvári Kutyabarát Fürdőhely, Keszthelyi Kutyafuttató, Siófoki Kutyafuttató, SUPport Fonyód, Tihany).

Nem új keletű hazánkban a kisállatok után fizetendő felár a szállások esetében. Ennek mértéke nem szabályozott, a szállásadók egyéni kompetenciája dönteni az extra költségekről. A válaszadók több mint fele (64%) számít fel extra díjat a kisállat után és csak 36%-a fogadja őket teljesen díjmentesen.

A szállásadóknak különböző elvárásaik vannak a kisállattal érkezők felé, amelyek a felelős állattartás részeként alapvető. A megkérdezettek a leglényegesebbnek azt tartják, hogy az állat ne legyen agresszív sem emberrel, sem állattal (15 szálláshely), ápolatlan érkezzen (15 szálláshely) és szobatiszta (15 szálláshely) legyen. Az udvar felásásával, tönkretételével kapcsolatban 13 szálláshely emelt kifogást. Az állatbarát szálláshelyek esetében figyelembe kell venni azon vendégek

igényeit is, akik kevésbé rajonganak a kisállatokról, és vakációjuk alatt nyugalomra, pihenésre vágnak. Ennek egyik lehetséges megoldása egy külön épület kialakítása a kedvtelésből tartott állatokkal érkező turisták számára.

Kutatásunkban külön kitértünk arra is, hogy milyen negatív tapasztalatokat szereztek a szállásadók a társállattal érkező turisták kapcsán. Nyolc válaszadónál semmilyen probléma nem jelentkezett, míg a többi szállásadó egymáshoz hasonló gondokkal szembesült. Egy esetben említették csak, hogy a kutya sokat ugatott és egy alkalommal az ajtót is megrágtá. Nem fordult elő, hogy az állatok zajongásukkal zavarták volna a vendégek nyugalalmát. Leginkább a higiéniai problémákat említették: két szálláshelyen is megemelték, hogy a vizeletükkel jelölték meg a kutyák a kanapét, illetve a szőnyeget.

Az állatok méretével kapcsolatban tapasztalunk eltéréseket: 3 szállás csak kistestű állatokat fogad, 2 szállás közepes és kistestűeket, míg a többi nem köti ilyen feltételhez a szobafoglalást.

Kisállattartók véleményének összefoglalása

Az alábbi fejezetben a kutatásba bevont állattartók (253 fő) válaszait gyűjtjük csokorba, akik a nyaralásuk idejére különböző típusú szálláshelyeket foglalnak. Rákérdeztünk az utazási motivációkra is. Az állatbarátok 24,9%-a szeret új helyet felfedezni, ha kisállatával indul útnak. Kiseb azoknak az aránya, akik rendszeresen ugyanarra a helyre térnek vissza. A kutatás alanyainak csupán 5,5%-a rendelkezik törzshellyel. A legtöbb állattartó (69,9%) szeret új helyeket megismerni, de ha elégedett egy adott szálláshellyel, szívesen tér vissza egy következő utazás alkalmával. Az állattartók körében igen kedvelt úti cél a Balaton. Éppen ezért szerettük volna megtudni, hogy milyen pozitív és negatív tapasztalatai voltak azoknak, akik már szálltak meg a Balaton környékén kisállatukkal (2. táblázat).

A rendezett füves terület és a kutyák számára megfelelően elkerített rész is pozitív tapasztalatként érte az állattartókat, akárcsak a baromfihálovval szökésbiztosítást tett kerítés. A negatív tapasztalatoknál többször is megemlítették, hogy a 20 kg-nál nagyobb súlyú kutyákat már nem fogadják a szálláshelyeken, ahogyan a macskákat sem.

2.táblázat: Az állattartók tapasztalatai a Balaton környéki szállások kapcsán /

Pozitív tapasztalat	Negatív tapasztalat
Fonyódi kutystrand színvonala	Üzletekbe, cukrászdákba, éttermekbe nem lehet bevinni a kisállatokat
Szívélyes fogadtatás a szálláson	Macskákat nem szívesen fogadnak sehol
Állatbarát, türelmes szállásadók	Kevés kutystrand főként az északi parton
Megfelelően elkerített rész kutyásoknak	A nagyobb kutyákat nem szívesen látják
Kedves szomszédok	Általában magas a kisállat utáni díj a szálláson
Rendezett füves terület kutyásoknak	Állatbarát + gyermekbarát hely ritka
Szökésbiztos kerítés	Nem mindig állatbarát az a hely, ami annak tünteti fel magát

Forrás: saját kutatási eredmények, 2019.

Felmérésünkben szerettünk volna választ kapni arra is, hogy az állattartók mit visznek magukkal az utazásra, ha kisállatukkal együtt nyaralnak. A vizsgálat alanyai közül majdnem mindenki visz magával nyakörvet vagy hámot és pórát (99%), ürülékgyűjtő zacskót (98%), oltási könyvet (96%), etető- és itatótálat (95%), kutyaeledelt (93%), valamint takarót/fekhelyet (93%). Sokan visznek magukkal az utazásra ivóvizet (86%), jutilomfalatot (83%), játékokat (81%), törölközőt (75%), élősködők elleni szert (62%), gyógyszereket (57%), valamint biztonsági övet (53%) az autóban való biztonságos utazáshoz.

Következtetések, javaslatok

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben jelenleg egyre bővül a kisállatbarát szolgáltatások száma, amelyekkel egy újabb piaci rést tudnak a szolgáltatók kielégíteni, és még vonzóbbá tudják tenni a „magyar tenger”-t. Niche online marketing segítségével (kulcsszavas keresés) akár honlapokon vagy közösségi médiák és egyéb hirdetési technológiák használatával a kiválasztott célcsoportnak személyre szóló üzenetek közvetíthetők, amelyek a balatoni kis- és középvállalkozások számára adhatnak további profittermelési lehetőséget. A szálláshelyek Webes elérhetőségében érdemes lenne promótálni stratégiai partnereket (pl.: strand, állatorvos, kisállatbarát üzlet és szálláshely, állapbarát programok stb.).

A szálláshely választásnál a turisták szem előtt tartják azt is, hogy a közelben legyen állatbarát strand, illetve kutyafuttató. A kutyastrandokat megfelelően kell elkeríteni, hogy az állatok ne tudjanak elkóborolni, valamint érdemes lenne büfét kialakítani, illetve lehetővé tenni olyan árusok kitelepülését, ahol gazdik és kutyák egyaránt fel tudnák frissíteni magukat.

Rengeteg szálláshely tünteti fel magát „kutyabarátként”, vagy szerepelteti a honlapján, hogy szívesen látja a kisállattal érkező vendégeket is. A szálláshely lefoglalása előtt mindenképpen érdemes tájékozódni arról, hogy egyrészt felszámítanak-e plusz költséget a kisállat után, másrészt pedig az udvar biztonságosan körbe van-e kerítve, a nyaraló mely részeire mehet be az állat. Az idősebb kutyák számára elsődleges lenne a földszinti szállás, a lépcsőzések elkerülése miatt. Ugyanakkor a vendégek is sokat tehetnek azért, hogy egyre több szolgáltató csatlakozzon az állatbarát védjegyhez a kutatott térségben. Egy kis odafigyeléssel és alkalmazkodással könnyen gyarapítani lehetne az állatbarát szálláshelyek számát, lehetővé téve a kis kedvencekkel közös nyaralást.

**KOVÁCS SZILVIA, NÉMETH
KORNÉL, KOVÁCS FANNI,
PÉTER ERZSÉBET**

A szerzők és elérhetőségük

⁽¹⁾ Dr. Kovács Szilvia, egyetemi docens, Pannon Egyetem Georgikon Kar, (kovacs-sz@georgikon.hu)

⁽²⁾ Dr. Németh Kornél, egyetemi docens, Pannon Egyetem, Nagykanizsai Kampusz, Alkalmazott Gazdálkodástani Intézet (nemeth.kornel@uni-pen.hu)

⁽³⁾ Kovács Fanni, egyetemi hallgató, Pannon Egyetem Georgikon Kar (kfanni2313@gmail.com)

⁽⁴⁾ Dr. Péter Erzsébet, egyetemi docens, Pannon Egyetem, Nagykanizsai Kampusz, Alkalmazott Gazdálkodástani Intézet (peter.erzsebet@uni-pen.hu)

Irodalomjegyzék

ANDERSON Warwick P. – REID Christopher M. – JENNINGS Garry L.: Pet ownership and risk factors for cardiovascular disease = Medical Journal of Australia (1992) 157.

BECK Alan – KATCHER Aaron: Future directions in human-animal bond research. American Behavioral Scientist, 47 (2003) (1. sz.) 79-93.

CARR Neil – COHEN Scott: Holidaying with the family pet: No dogs allowed! = Tourism and Hospitality Research. 9 (2009) (4. sz.) 2.

FRIEDMANN Erica: The value of pets for health and recovery. Proceedings of the Waltham Symposium 20 (1990) 9–17.

FRIEDMAN Lindsay: Dog-human link is similar to that of parents-child. 2013,

(<https://eu.usatoday.com/story/news/nation/2013/07/30/furryfriends/2554885/>), (Letöltve: 2020. március 28).

HALASSY Emőke: A Balaton pozíciója és a balatoni utazásokkal való elégedettség, Turizmus Bulletin 15 (2013) (2. szám) 3-22.

HONARI Atousa: Dog Friendly Hotels: Identifying Potential Interventions within the pet friendly hotels in order to create satisfying dog friendly hotels for both guests and their dog companions using interior design. Savannah College of Art and Design, Georgia 2014. 6.

KUTYABARAT.HU: Dog Beach Fest, https://kutyabarat.hu/kutyabarat_hirek/77328/dog_beach_fest_2017

(Letöltve: 2020. 04. 10).

KUTYABARATBALATON.HU: Balatoni séták kutyával, <https://www.kutyabaratbalaton.hu/en/news-details/balatoni-setak-kutyaval> (Letöltve: 2020. 04. 30).

LŐRINCZ Katalin – SULYOK Judit (szerk.): Turizmusmarketing. Budapest Akadémiai Kiadó (2017)

MCCUNE, Sandra – KRUGER, Katherine – GRIFFIN, James – ESPOSITO, Layla – FREUND, Lisa – HURLEY, Karyl – BURES, Regina: Evolution of research into the mutual benefits of human-animal interaction Animal Frontiers, Volume 4 (2014) (Issue 3) 49–58.

MIKLÓSI, Ádám: Kutyaelológia. A kutya viselkedésének tudományos elemzése. In: Csányi Vilmos Kutyaakadémiája. Metropolis Media Group és Magyar Etológia Alapítvány (2016) 36.

O'CONNOR, Anahad: Owing a dog is linked to reduced heart risk. The New York Times (2013)(<https://well.blogs.nytimes.com/2013/05/09/heart-association-weighs-in-on-pets/>) (Letöltve: 2020. március 26).

TURIZMUS.COM: Lista készült az európai kutyabaráttal szállodákról, <https://turizmus.com/desztinaciok/lista-keszult-az-europai-kutyabarat-szallodakrol-1168124>, Letöltve: 2020. 06. 19.

UNWTO: <https://www.unwto.org/accessibility> (2019); Letöltve: 2020. 06. 18.

TURIZMUSONLINE.HU (2015): Magyar Turizmus Zrt.: mindent a kutyás turizmusért!

http://turizmusonline.hu/belfold/cikk/magyar_turizmus_zrt_mindent_a_kutyas_turizmusert Letöltve: 2020. január 13.

Abstract

In our research, we examined the pet-friendly accommodation establishments in Lake Balaton Resort Area by conducting structured interviews. We looked at the services the accommodation establishments can provide to cater for guests arriving with pets and what they expect of their visitors. In the second part of our study, we asked the pet owners to fill in an online questionnaire inquiring about their experiences and needs during their holiday. Furthermore, we examined the benefits and possible difficulties of travelling with pets, and what services should be improved to make the holiday comfortable and full of

experiences. Our results proved that pet-friendly tourism is still in its infancy in Hungary and is lagging behind other western countries, however, there has already been progress in the Lake Balaton Resort Area. More and more accommodation providers are opening up to travellers arriving with pets, but guests also have a big role in

boosting this emerging branch of tourism. In addition, having socialized and well-trained pets is part of our cultural coexistence (and thus of our holiday).

Keywords: Lake Balaton, pet tourism, pet friendly accommodation

